

NATURALIS SK
SK-BIO-002

Kalinčiakova 27, 831 04 Bratislava
e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk; www.naturalis.sk

Správa o výkone kontroly a certifikácie v ekologickej poľnohospodárskej výrobe za rok 2019

Jarmila Drobná a kol.

Február 2020

V roku 2019 bola hlavným predmetom činnosti inšpekčnej organizácie Naturalis SK, s.r.o. kontrolná činnosť a certifikácia v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (EPV). Táto činnosť bola vykonávaná v súlade s akreditáciou vydanou Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) na výkon kontroly a certifikácie a na základe oprávnenia vydaného Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave (ÚKSÚP) ako orgánom štátnej správy a príslušným orgánom v oblasti EPV.

1. Identifikácia organizácie

Názov: Naturalis SK, s.r.o.

Sídlo: Kalinčiakova 27
831 04 Bratislava

Právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným

e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk

web: www.naturalis.sk

Riaditeľ: Ing. Jaroslav Drobný

2. Organizačná štruktúra

2.1 Oddelenie kontroly

Zoznam zamestnancov na oddelení kontroly k 31.12.2019:

Oddelenie kontroly:

1. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – vedúci oddelenia, inšpektor
2. Ing. Peter Kulich – zástupca vedúceho oddelenia, inšpektor, inšpektor - operátor
3. Ing. Viktória Adamišinová – zástupca manažéra kvality
4. Ing. Vladimír Cabuk – inšpektor
5. Ing. Jaroslav Drobný – inšpektor
6. Mgr. Michal Drobný – inšpektor - operátor
7. Ing. Jana Gregušová – inšpektor, inšpektor - operátor
8. Ing. Matej Síríus Kotásek – inšpektor - operátor
9. Ing. Michaela Kupcová – inšpektor, inšpektor - operátor
10. Ing. Diana Langerová – inšpektor - operátor
11. Ing. Patrícia Tomastová – inšpektor, inšpektor - operátor
12. Ing. Mária Zemaníková – inšpektor - operátor, manažér kvality

13. Ing. Vlasta Belancová – externý inšpektor
14. Ing. Josef Ludík – externý inšpektor
15. Bc. Marek Predný – externý inšpektor
16. MVDr. Marcela Štefanová – externý inšpektor

Kontrolnú činnosť u prevádzkovateľov vykonávali inšpektori na základe rôznych kombinácií (jeden inšpektor kontroloval viaceré činnosti): pestovanie rastlín kontrolovalo 7 inšpektorov, chov zvierat 6 inšpektorov, chov včiel 3 inšpektori, voľný zber 2 inšpektori, výrobu húb 1 inšpektor, uchovávanie 1 inšpektor, výrobu potravín 7 inšpektorov, výrobu osív 2 inšpektori, výrobu krmív 4 inšpektori, balenie 5 inšpektorov, obchodovanie 10 inšpektorov, skladovanie 5 inšpektorov, prepravu 2 inšpektori, dovoz 3 inšpektori a vývoz 2 inšpektori.

2.2 Oddelenie certifikácie

Zoznam zamestnancov na oddelení certifikácie k 31.12.2019:

1. Ing. Jaroslav Drobný – vedúci oddelenia, certifikujúci, schvaľujúci
2. Ing. Matej Síríus Kotásek – zástupca vedúceho oddelenia, certifikujúci, schvaľujúci, hodnotiteľ, operátor
3. Ing. Viktória Adamišinová – zástupca manažéra kvality
4. Mgr. Michal Drobný – hodnotiteľ, certifikujúci, schvaľujúci
5. Ing. Diana Langerová – hodnotiteľ, operátor
6. Ing. Mária Zemaníková – hodnotiteľ, operátor, manažér kvality

7. Ing. Andrea Gergelyiová – MD (certifikujúci, schvaľujúci, hodnotiteľ)

2.3 Útvar riaditeľa

Zoznam zamestnancov útvaru riaditeľa k 31.12.2019:

1. Ing. Jaroslav Drobný – riaditeľ, vedúci oddelenia
2. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – zástupca riaditeľa, vedúci oddelenia, webmaster
3. Mgr. Michal Drobný – zástupca riaditeľa, právnik, webmaster
4. Ing. Viktória Adamišinová – zástupca manažéra kvality
5. Ing. Matej Síríus Kotásek – zástupca vedúceho oddelenia
6. Ing. Peter Kulich – zástupca vedúceho oddelenia
7. Ing. Mária Zemaníková – manažér kvality

V rámci oddelení sa niektoré činnosti prelínajú a interní zamestnanci pracujú zároveň na viacerých oddeleniach. Ku dňu 31.12.2019 pracovalo v spoločnosti celkom 13 interných (z toho 2 na VPP a 1 MD) a 4 externí zamestnanci.

Zoznam zamestnancov a zmeny v pohybe zamestnancov Naturalis SK, s.r.o. sú uvedené v tabuľke 1.

3. Činnosť

Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o. vykonáva kontrolnú činnosť a certifikáciu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe na základe Odborného oprávnenia na výkon kontroly a certifikácie u prevádzkovateľov registrovaných na ÚKSÚP-e na Odbore ochrany životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva, ktoré bolo vydané Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym Bratislava dňa 19.10.2018 s platnosťou do 17.12.2019. V decembri 2019 bolo vydané nové oprávnenie s platnosťou od 14.12.2019 do 31.12.2020.

Oprávnenie sa vzťahuje na nasledovné oblasti EPV: rastlinná výroba, zber voľne rastúcich rastlín a ich častí, pestovanie húb, živočíšna výroba, chov včiel, výroba potravín, krmív a osív, výroba iných spracovaných produktov, balenie, prebaľovanie, uchovávanie a označovanie, obchodovanie, distribúcia, skladovanie a preprava, dovoz a vývoz produktov z EPV z/do tretích krajín.

3.1 Oddelenie kontroly

Oddelenie kontroly vykonávalo kontrolu výroby, výrobkov a služieb (preprava, skladovanie, balenie a prebaľovanie, uchovávanie, obchodovanie, dovoz a vývoz) v oblasti bioproduktov, biopotravín, biopotravín na osobitné výživové účely, bioosív a vegetatívneho množiteľského materiálu, biokrmív a biokrmných zmesí a ich označovanie. Zároveň vykonávalo pri kontrolách prevádzkovateľov aj dohľad certifikovaných výrobkov.

Oddelenie kontroly spracovávalo výsledky kontrol a vykonávalo ďalšie administratívne práce súvisiace s výkonom inšpekcie. Po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovávalo zistené nezhody a zistenia. Na základe posúdenia zaslaných dokumentov alebo v prípade iných zistení neuvedených v správe z kontroly ako nezhoda, vydávalo oznámenia o zistených nezhodách.

V súlade s výsledkami kontrol alebo na základe žiadostí prevádzkovateľov pripravovalo a zasielalo príslušnému orgánu návrhy na zmenu doby konverzie (predĺženie, skrátenie). Taktiež určovalo konverziu (začiatok a koniec) novozaradeným prevádzkovateľom.

Ďalej vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu zmluvných prevádzkovateľov a ich činností, vykonaných kontrol a viedlo prehľady a štatistiky o vykonaných kontrolách a prevádzkovateľoch. V súlade s odborným oprávnením vypracovávalo mesačné hlásenia, polročné a ročné správy.

Súčasťou práce oddelenia kontroly bola komunikácia so zahraničnými inšpekčnými organizáciami a súčinnosť v rámci krížových kontrol a overovania dokumentácie, resp. riešenia prípadných porušení a nezrovnalostí zistených pri obchodovaní so slovenskými prevádzkovateľmi.

3.2 Oddelenie certifikácie

Oddelenie certifikácie vykonávalo certifikáciu výrobkov kontrolovaných prevádzkovateľov v súlade s platnou legislatívou a interným postupom certifikácie. Ďalej vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu vydaných a odobratých certifikátov, prerušených zastavených a odmietnutých žiadostí o certifikáciu a v súlade s odborným oprávnením ich mesačné zasielanie ÚKSÚP-u. V roku 2019 Naturalis SK, s.r.o. vydával aj certifikáty NAQS pre vývoz bioproduktov do Južnej Kórei.

3.3 Útvar riaditeľa

Útvar riaditeľa po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovával zistené nezhody a zistenia a na základe ich závažnosti vydával oznámenia o uložení opatrení a odstúpenia kontrolných zistení ÚKSÚP-u.

Ďalej sa zaoberal manažmentom zamestnancov, kvality práce, metodicky zabezpečoval priebeh a postup kontrol a proces certifikácie. V priebehu roka komunikoval s prevádzkovateľmi a príslušným orgánom pri riešení niektorých problémov, podnetov a sťažností na prevádzkovateľov a sporných prípadov. Zabezpečoval a aktualizoval

informácie pre prevádzkovateľov EPV, uvedené na internetovej stránke www.naturalis.sk. Zaoberal sa riešením personálnych a právnych otázok. V roku 2019 sa pokračovalo v nepravidelnom zasielaní NOVINIEK a v nich informácií pre prevádzkovateľov e-mailovou formou.

4. Akreditácia

Naturalis SK, s.r.o. je akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) podľa požiadaviek ISO/IEC 17020:2012 (Osvedčenie o akreditácii č. I-031 - inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Na základe reakreditácie vykonanej v roku 2019 bol inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný dňa 18.12.2019 pre oblasť Inšpekcia ekologickej poľnohospodárskej výroby s platnosťou do 18.12.2024.

Zároveň je Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný podľa požiadaviek ISO/IEC 17065:2012 (Osvedčenie o akreditácii č. P-022 - Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Po reakreditácii bolo dňa 23.06.2015 vydané nové osvedčenie s platnosťou do 06.07.2020. Z dôvodu zmeny názvu Certifikačného orgánu ekologickej poľnohospodárskej výroby na Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o. bolo SNAS-om dňa 18.07.2018 vydané nové Osvedčenie o akreditácii s platnosťou do 06.07.2020 a na základe zmeny sídla spoločnosti Naturalis SK, s.r.o. bolo SNAS-om dňa 03.10.2018 znovu vydané nové Osvedčenie o akreditácii s platnosťou do 06.07.2020.

Akreditáciou spoločnosti a na základe ďalších splnených podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 189/2009 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe sú splnené požiadavky slovenskej a európskej legislatívy pre výkon kontroly a certifikácie v EPV.

5. Výsledky činnosti

5.1 Počet evidovaných prevádzkovateľov

Prevádzkovateľom ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktorí nemali uzatvorenú zmluvu o kontrole a certifikácii v predchádzajúcich rokoch na dobu neurčitú, boli na konci roka 2018 zaslané výzvy k uzavretiu zmluvy. Formou návratky sa prihlásili ku kontrole pre rok 2019, pričom sa mohli rozhodnúť podpísať zmluvu na dobu neurčitú, resp. na dobu určitú do 31.12.2019. Na základe prijatej návratky im bola zaslaná zmluva o kontrole a certifikácii na podpis. Po vrátení podpísanej zmluvy do kancelárie IO boli prevádzkovatelia zaradení do zoznamu kontrolovaných prevádzkovateľov.

Novým žiadateľom a záujemcom o podpísanie zmluvy v priebehu roka boli vytvorené obdobné podmienky podľa termínu, kedy sa ku kontrole prihlásili. Tí prevádzkovatelia, ktorí mali uzatvorenú zmluvu na dobu neurčitú v predchádzajúcom období, boli automaticky zaradení do kontrolnej činnosti pre rok 2019.

Z roku 2018 prešlo do roku 2019 celkovo 604 platných zmlúv o kontrole a certifikácii, ktoré boli podpísané na dobu neurčitú. V roku 2019 bolo podpísaných 80 zmlúv z toho 8 na dobu určitú.

V roku 2019 bolo zrušených 51 zmlúv, z toho 36 z dôvodu vyradenia prevádzkovateľov z registra. Zo strany prevádzkovateľov boli zrušené 2 zmluvy počas roka a 2 zmluvy prevádzkovatelia zrušili k 31.12.2019. Zo strany IO bolo k 31.12.2019 zrušených 5 zmlúv. Piatim prevádzkovateľom skončila platnosť zmluvy na dobu určitú k 31.12.2019 a počas roku jedna zmluva na dobu určitú stratila platnosť podpisom zmluvy na dobu neurčitú (Tabuľka 9). Ku koncu roka 2019 bolo platných 645 zmlúv.

5.2 Kontrolná činnosť a spracovanie výsledkov kontrol

Na začiatku roka 2019 boli jednotlivým prevádzkovateľom zaslané tlačivá prihlášky ku kontrole, ktoré vrátili vyplnené do kancelárie organizácie. Novým prevádzkovateľom sa zasielali priebežne aj tlačivá vstupnej kontroly, ktoré mali vyplnené zaslať do kancelárie Naturalis SK. Vyplnené tlačivá kontrolovali inšpektori počas výkonu vstupnej kontroly priamo na mieste. Prijaté prihlášky boli po spracovaní v kancelárii IO zaraďované do kontrolných spisov prevádzkovateľov.

Kontroly v roku 2019 prebiehali podľa plánu a rozdelenia kontrol. Úplné a náhodné kontroly sa vykonávali priebežne počas celého roka, u výrobcov biopotravín, krmív a osív sa úplné kontroly uskutočňovali podľa termínu nahlásenia výroby. Plán kontrol bol aktuálne oznamovaný na ÚKSÚP každý týždeň, zostavoval ho riaditeľ spoločnosti v spolupráci s vedúcim oddelenia kontroly. Plán kontrol zohľadňoval aj trojročnú rotáciu inšpektorov u jedného prevádzkovateľa a regionálne zoskupenie prevádzkovateľov.

Inšpektori počas kontrol postupovali podľa platnej legislatívy a interných postupov kontroly. Pri kontrole inšpektori skontrolovali opätovne prihlášku ku kontrole a zapísali vzniknuté zmeny. Vykonali kontrolu evidencie, porastov, chovov, resp. spracovateľskej linky, linky na výrobu osív alebo krmív, skladov a ďalších objektov podľa charakteru kontrolovanej prevádzky a danej situácie. Na záver inšpektori vyplnili správu z kontroly, ktorú zástupca kontrolovanej prevádzky potvrdil svojím podpisom. Správy zasielali inšpektori do kancelárie Naturalis SK, s.r.o.

Po prijatí inšpekčných správ od inšpektorov boli správy na oddelení kontroly prekontrolované, spracované, doplnené na základe vyžiadaných chýbajúcich údajov a vybrané informácie (údaje o výmerách, plodinách, zvieratách, termín kontroly, a pod.) boli spracované v databáze a archivované. V prípade nezhôd zistených pri kontrolách alebo následne pri spracovaní správ a ďalších doplňujúcich materiálov od prevádzkovateľov, boli správy postúpené na riešenie vedúcemu kontroly. Za zistené nezhody boli uložené opatrenia, v prípade zásadných nezhôd boli odstúpené na riešenie kontrolnému ústavu na útvare riaditeľa. Správy z kontrol slúžili aj certifikačnému oddeleniu ako podkladový materiál pri vydávaní certifikátov.

Na základe spracovaných správ z výkonu kontroly boli vypracované mesačné hlásenia, ktoré boli odovzdávané pravidelne na ÚKSÚP.

Prevádzkovatelia kontrolovaní v roku 2019

V roku 2019 bolo vykonaných celkom 1008 kontrol. Vstupné kontroly sa uskutočnili u 75 prevádzkovateľov. Realizovalo sa 824 úplných kontrol, z toho 85 kontrol v rastlinnej výrobe, 1 kontrola živočíšnej výroby, 1 kontrola výroby húb, 4 kontroly chovu včiel, 377 spoločných kontrol v rastlinnej a živočíšnej výrobe, 4 kontroly zberu voľne rastúcich rastlín, 97 kontrol výroby potravín, 7 kontrol prevádzok na výrobu osív, 10 kontrol výroby krmív, 26 kontrol iných spracovateľov, 150 kontrol obchodovania, 14 kontrol skladovania, 4 kontroly prepravy, 25 kontrol dovozu, 18 kontrol vývozu a 1 kontrola uchovávaní (Tab. 3). V rámci úplných kontrol bolo 661 ohlásených a 163 neohlásených.

Náhodné kontroly v počte 109 (Tab. 4) sa uskutočnili na základe rizikovosti prevádzkovateľov, ďalej boli zamerané na kontrolu plnenia podmienok na skrátenie doby konverzie, kontrolu plnenia opatrení za nezhody z predchádzajúcich kontrol, pre potreby certifikácie, na overenie niektorých skutočností, resp. údajov nahlasovaných zahraničnými

inšpekčnými organizáciami alebo na základe podnetov a sťažností na prevádzkovateľov. Viaceré náhodné kontroly sa uskutočnili pre potreby ukončenia kontroly z dôvodu nedostatočne vedenej a nepredloženej evidencie pri úplnej kontrole. V roku 2019 sa vykonali aj náhodné kontroly pre potreby ukončenia odberu vzorky (oznámenie výsledkov analýz prevádzkovateľom), a to buď u prevádzkovateľa alebo z kancelárie IO. Náhodné kontroly sa taktiež vykonávali ohlásene a neohlásene. Ohlásených kontrol bolo 34 a neohlásených 75. Náhodné a neohlásené kontroly boli vykonané v súlade s článkom 92c NK 889/2008.

V roku 2019 neboli kontrolovaní niektorí prevádzkovatelia, resp. registrované činnosti u ôsmich prevádzkovateľov z dôvodu zrušenia činnosti počas roka, nevykonávania registrovanej činnosti alebo z dôvodu podpísania zmluvy až na konci roka 2019 (Tab. 2).

Odbery vzoriek

V roku 2019 bolo celkovo odobratých 36 vzoriek u 36 prevádzkovateľov (Tab. 5). Počet odobratých vzoriek zodpovedal požiadavke článku 65 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 889/2008, ktorý hovorí, že inšpekčná organizácia má každý rok odobrať a analyzovať najmenej 5 % vzoriek z počtu prevádzkovateľov, ktorých kontroluje. Vo vzorkách boli zisťované rezíduá pesticídov, ťažké kovy a konzervačné látky. Analýzy boli vykonané v akreditovaných laboratóriách EUROFINS BEL/NOVAMANN Nové Zámky, ŠVPÚ Bratislava a EKOLAB Košice. V žiadnej vzorke neboli zistené nepovolené látky.

Výsledky kontrol

Kontrolami u prevádzkovateľov, doriešením v kancelárii IO alebo po kontrole dodatočne zaslanej príslušnej dokumentácie boli u niektorých prevádzkovateľov zistené viaceré porušenia a nezrovnalosti, resp. nezhody s legislatívou a pravidlami uplatňovanými v ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Jednalo sa hlavne o nasledovné nezhody:

Nezhody administratívneho charakteru, zistené počas kontrol alebo z kancelárie IO:

- nereagovanie na výzvy z kancelárie IO
- neplnenie uložených opatrení
- nenahlásenie zmeny údajov vstupnej kontroly
- nepredloženie potrebnej dokumentácie a evidencie na účely kontroly
- nedostatočne vedené záznamy, nedostatočná evidencia
- nenahlásenie zmeny registrovaných údajov do 30 dní kontrolnému ústavu
- neumožnený prístup do všetkých častí výrobných jednotky a do všetkých priestorov, ako aj k výkazom a príslušným doplňujúcim dokumentom na účely kontroly

Rastlinná výroba:

- aplikácia neznámej látky neznámou osobou na pozemku registrovanom v EPV
- nenahlásenie inšpekčnej organizácii aplikáciu neznámej látky neznámou osobou na pozemku registrovanom v EPV
- použitie prípravku na inokuláciu osiva v Zozname hnojív a pôdnych pomocných látok povolených v EPV na Slovensku neuvedeného, resp. neschváleného na použitie v EPV
- nákup a skladovanie produktov neekologickej výroby v ekologickej prevádzke

- skladovanie a miešanie produktov z vlastnej ekologickej prevádzky (hnojovica) a nakúpených kvapalných hnojív
- nedostatočné overenie pôvodu a označenia tovaru, resp. vstupu do EPV a sprievodnej dokumentácie pri prijíme a aplikácii hnojiva povoleného v EPV
- nedodržanie praktických a preventívnych opatrení na zabránenie zámeny produktov, resp. vstupov do EPV a na zabezpečenie dodržiavania pravidiel ekologickej výroby
- paralelné pestovanie plodín na OP
- nevhodný oševný postup: pestovanie obilnín 3 roky po sebe
- výsev/výsadba neekologického osiva/sadiva bez vopred udelenej výnimky resp. v množstve nad rozsah udelenej výnimky
- použitie neuznaného osiva
- nezabezpečené oddelenie produktov rastlinnej výroby v rôznych štatútoch
- evidenčne neoddelená produkcia rastlinnej výroby podľa jednotlivých plodín
- zber a uskladnenie produkcie z doposiaľ nezaregistrovaných pôdnych dielov a jej zmiešanie s certifikovaným bio produktom
- nedostatočná identifikácia ekologických produktov v skladovacích priestoroch
- nedostatočné vedenie evidencie zásob a účtovnej evidencie bez možnosti identifikácie pôvodu, množstva a dodávateľa výrobkov resp. nepredložené účtovné doklady a evidencia zásob k nakúpeným hnojivám
- nedostatočne vedená a nepredložená evidencia a záznamy o rastlinnej výrobe

Živočíšna výroba:

- nepovolený nákup neekologických zvierat
- nepovolené zásahy na zvieratách bez vopred udelenej výnimky
- chov hospodárskych zvierat bez prístupu k pasienkom alebo voľným plochám
- v čase kontroly nezabezpečený prístup všetkých zvierat k pasienkom alebo voľným plochám
- kŕmenie ekologických zvierat neekologickým krmivom
- preventívne odčervenie stáda oviec
- nezabezpečená identifikácia (označenie) všetkých zvierat
- nepredložená účtovná evidencia a záznamy o včelstvách
- nedostatočne vedená a nepredložená evidencia a záznamy o živočíšnej výrobe
- nedostatočne vedená evidencia veterinárnej starostlivosti

Výroba potravín, krmív, balenie ai.:

- použitie neekologickej zložky poľnohospodárskeho pôvodu pri výrobe potravín
- nenahlásenie inšpekčnej organizácii pozitívneho nálezu rezíduí pesticídov vo vzorke nakúpenej biosuroviny
- nedostatočné overenie a porovnanie informácií na etiketách a v sprievodnej dokumentácii pri prijíme bioproduktov
- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie bioproduktov pri prijíme a uskladnení bioproduktov
- nedostatočné overenie povinných označení na obale bioproduktu pri prijíme, resp. nesúlady v označovaní výrobkov z EPV s platnou legislatívou
- nenahlasovanie začiatku spracovania, resp. výroby biopotravín v zmiešanej prevádzke inšpekčnej organizácii
- nedostatočná evidencia príjmu a výdaja tovaru - nezabezpečená identifikácia série

- nedostatočná evidencia spracovaných množstiev
- nedostatočná prevádzková evidencia (výrobný denník, záznamy o čistení)
- nedostatočné oddelenie a identifikácia ekologických produktov v skladovacích priestoroch
- uvádzanie pojmu bio, loga spoločenstva, kódu inšpekčnej organizácie a grafického znaku EPV na označenie produktov, ktoré nespĺňajú požiadavky nariadení pre EPV
- nedostatočné označenie bioproduktov na skupinovom balení
- nesúlad v označovaní výrobkov z EPV s platnou legislatívou
- nezabezpečené dostatočné informácie o bioproduktoch na sprievodných dokladoch pri predaji
- nedostatočné označenie tovaru na sklade a uvedenie pojmov odvolávajúcich sa na ekologickú výrobu na označenie produktov, ktoré nespĺňajú požiadavky nariadení pre EPV
- nedostatočne vedená skladová evidencia a evidencia príjmu a výdaja ekologických surovín a hotových výrobkov
- predaj bioproduktov mimo rozsahu certifikátu, resp. bez platného certifikátu
- predaj necertifikovaných bioproduktov

Obchodovanie, dovoz, vývoz:

- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie bioproduktov pri prijíme
- nedostatočná evidencia pri prijíme bioproduktov
- nezabezpečené dostatočné informácie o bioproduktoch na sprievodných dokladoch pri predaji
- obchodovanie s bioproduktami bez vystaveného platného certifikátu
- obchodovanie s bioproduktami po ukončení platnosti certifikátu
- obchodovanie s necertifikovanými bioproduktami
- dovoz bioproduktov z tretích krajín a ich predaj bez vystaveného platného certifikátu na činnosť dovoz
- nezabezpečené dostatočne vyplnené colné vyhlásenie (neuvedenie čísla certifikátu o inšpekcii, neuvedenie označenia bio pri popise tovaru)
- nezabezpečené parafovanie certifikátu o inšpekcii (COI) príslušným orgánom a nekompletné vyplnenie COI
- predaj ekologického tovaru bez overenia zásielky a parafovania certifikátu o inšpekcii
- vykonávanie činnosti v EPV (dovoz bioproduktov z tretích krajín) bez vopred zaregistrovanej činnosti v EPV
- nenahlásenie realizovaných vývozov do tretích krajín
- vývoz bioproduktov bez platného certifikátu na vývoz produktov z EPV

V prípade, že boli počas kontrol, v kancelárii IO pri spracovaní správ alebo kontrolou doposlanej dokumentácie ku kontrole zistené nezhody, boli prevádzkovateľom uložené opatrenia. Ak boli zistené porušenia závažné, boli tieto prípady odstúpené na riešenie príslušnému orgánu. Celkovo bolo uložených 324 opatrení na odstránenie zistených nezhôd (Tab. 6), v deviatich prípadoch boli zistenia odstúpené na riešenie príslušnému orgánu s návrhom na uloženie pokuty (Tab. 7). Pri klasifikácii zistení a udeľovaní opatrení a odstúpení sa postupovalo v súlade s metodickým pokynom príslušného orgánu *MP 02/2017 Katalóg opatrení pre prípady zistení v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v SR*.

Vzhľadom na závažnosť nezhôd bol na príslušný orgán podaný návrh na predĺženie konverzie u štyroch prevádzkovateľov v ŽV (nepovolený nákup zvierat, nepovolené kŕmenie,

chov HD a ošípaných bez prístupu k voľným plochám). Jednotliví prevádzkovatelia a dôvody predĺženia konverzie sú uvedené v tabuľke 8.

Na základe žiadosti a po splnení požadovaných podmienok bolo navrhnuté skrátenie konverzie v RV 34 prevádzkovateľom (Tab. 8).

5.3 Certifikačná činnosť

V roku 2019 bolo podaných 634 žiadostí o certifikáciu. Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o., vydala v roku spolu 664 certifikátov na základe žiadostí prevádzkovateľov a 11 zúžených certifikátov, v ktorých bolo certifikovaných 4550 výrobkov, z toho 1732 výrobkov rastlinnej výroby, 25 výrobkov voľného zberu, 428 výrobkov živočíšnej výroby, 1388 výrobkov spracovania, 39 výrobkov krmív, 17 výrobkov osív, 258 výrobkov z obchodovania, 38 výrobkov dovozu z tretích krajín, 18 výrobkov vývozu, 33 výrobkov zo skladovania, 519 výrobkov z prebaľovania a 9 z prepravy. Vydaných bolo aj 11 certifikátov NAQS pre vývoz produktov do Južnej Kórei.

Celkovo bolo prerušených 170 procesov certifikácie (15 bolo opakovane prerušených) najmä z dôvodu chýbajúcich podkladov k certifikácii, chýbajúcej či neukončenej kontroly a pod.

Odmietnutých bolo 31 žiadostí z dôvodu necertifikovateľného štatútu produktu, nekontrolovaného produktu, nesplnených dôvodov prerušenia konania o certifikácii v stanovenom termíne alebo nevzideného zaburineného porastu. Zastavených bolo 9 certifikačných konaní, všetky na základe vlastnej žiadosti prevádzkovateľa.

Odobratých bolo celkovo 54 certifikátov, 34 z dôvodu zrušenia registrácie prevádzkovateľa v ekologickej poľnohospodárskej výrobe a odstúpenia od zmluvy o kontrole a certifikácii, 13 z dôvodu zrušenia registrovanej činnosti, 1 na základe vlastnej žiadosti prevádzkovateľa, 5 z dôvodu nezhodnej práce hodnotiteľa a 1 z dôvodu zberu, uskladnenia a zamiešania produkcie sena zo zatiaľ nezaregistrovaných pôdnych dielov s certifikovaným bio senom. Všetky údaje sú podrobne uvedené v tabuľkách č. 14 až 19.

Dohľady certifikovaných výrobkov boli vykonávané v rámci inšpekčného orgánu pri kontrolách.

5.4 Medzinárodná spolupráca

V priebehu roka 2019 spoločnosť aktívne spolupracovala napríklad so zahraničnými inšpekčnými a certifikačnými organizáciami Biokont (Česká republika), CCPB Srl, ICEA Srl (Taliansko), Kiwa BCS Öko-Garantie GmbH, bioC GmbH, GfRS Gesellschaft fuer Ressourcenschutz GmbH, ABCERT AG (Nemecko), SKAL, (Holandsko). Jednalo sa prevažne o overenie údajov a certifikátov v rámci obchodovania s produktami z EPV, krížové kontroly alebo hlásenia zistených porušení a nezrovnalostí (rezíduá pesticídov).

Naturalis SK, s.r.o. je naďalej členom organizácie EOCC, ktorej cieľom je zvýšiť spoľahlivosť kontroly a certifikácie a identifikovať a podporovať harmonizáciu implementácie európskej ekologickej legislatívy.

5.5 Školenia

Dňa 29.01.2019 sa konalo interné školenie pracovníkov inšpekčného a certifikačného orgánu Naturalis SK, s.r.o. so zameraním na manažérstvo kvality, príručky kvality inšpekčného a certifikačného orgánu, vykonávanie interných auditov, monitoring pracovníkov

a inšpektorov a výklad normy ISO 19011:2011. Na školení sa zúčastnili Ing. Jaroslav Drobný, Ing. Jarmila Drobná, PhD., Mgr. Michal Drobný, Ing. Viktória Adamišinová a Ing. Andrea Gergelyiová, ktorá bola zároveň školiteľkou.

V dňoch 22. a 23.03.2019 sa uskutočnila porada inšpektorov a certifikačných pracovníkov Naturalis SK, s.r.o. spojená so školením BOZP a PO, ktoré vykonal externý školiteľ. Ďalšími témami porady boli: organizačná štruktúra (aktuálny stav a pripravované zmeny), správa o výkone kontroly a certifikácie v EPV za rok 2018, audit ÚKSÚP, výklad legislatívy zo strany MPRV SR a ÚKSÚP k označovaniu potravín, dovozu z tretích krajín, odberu vzoriek, odber vzoriek (postup, pomôcky, preprava vzoriek, laboratória), kontrolná činnosť v roku 2019, sankčný katalóg, spracovanie prihlášok a správ v roku 2019, certifikácia prevádzkovateľov, dohľad certifikovaných výrobkov, analýza rizika prevádzkovateľov v roku 2018, 2019, plán odberu vzoriek, kontroly a certifikácia pre iné IO, rozdelenie prevádzkovateľov ku kontrole v roku 2019, systém manažérstva kvality - preskúmanie manažmentom, interné audity v roku 2018, plán 2019, politika a ciele spoločnosti, Etický kódex, plánované dohľady SNAS v roku 2019 – IO, CO, interná analýza rizika spoločnosti, informácie o novom nariadení o EPV a príprave nového zákona o EPV, informačný systém (Setim, server), zmeny legislatívy, zložka inšpektora.

Naturalis SK, s.r.o. organizoval v priebehu roku 2019 interné školenia svojich pracovníkov, ktorých skolil lektor a odborný garant Ing. Josef Kalaš:

- dňa 11.09.2019 na tému: Úlohy manažmentu a interných audítorov inšpekčných orgánov podľa STN EN ISO/IEC 17020:2012, STN EN ISO 19011:2019 za účasti pracovníkov Ing. Jaroslav Drobný, Ing. Jarmila Drobná, PhD., Ing. Peter Kulich, Mgr. Michal Drobný, Ing. Mária Zemaníková a Ing. Viktória Adamišinová a
- dňa 12.09.2019 na tému: Úlohy manažmentu a interných audítorov certifikačných orgánov na produkty podľa STN EN ISO/IEC 17065:2013, STN EN ISO 19011:2019 za účasti pracovníkov Ing. Jaroslav Drobný, Ing. Matej Sírúš Kotásek, Mgr. Michal Drobný, Ing. Diana Langerová, Ing. Mária Zemaníková a Ing. Viktória Adamišinová.

Dňa 14.10.2019 sa Ing. Diana Langerová a Ing. Mária Zemaníková zúčastnili na Seminári pre certifikačné orgány certifikujúce produkty (ISO/IEC 17065).

Dňa 11.12.2019 absolvovala Ing. Mária Zemaníková Seminár pre inšpekčné orgány podľa normy ISO/IEC 17020:2012.

Bratislava, 07.02.2019

Ing. Jarmila Drobná, PhD.

Zoznam príloh

Kontrola:

- Tabuľka 1. Zoznam zamestnancov v roku 2019
- Tabuľka 2. Nekontrovaní registrovaní prevádzkovatelia a registrované činnosti v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v roku 2019
- Tabuľka 3. Zoznam prevádzkovateľov - úplné kontroly v roku 2019
- Tabuľka 4. Zoznam prevádzkovateľov - náhodné kontroly v roku 2019
- Tabuľka 5. Odber vzoriek v roku 2019
- Tabuľka 6. Zoznam opatrení na odstránenie zistených nezhôd v roku 2019
- Tabuľka 7. Zoznam odstúpení ÚKSÚP-u v roku 2019
- Tabuľka 8. Návrhy na zmenu konverzie v roku 2019
- Tabuľka 9. Zrušené zmluvy - prevádzkovatelia vyradení z registra v roku 2019
- Tabuľka 10. Informácie o kontrolách v roku 2019
- Tabuľka 11. Informácie o odberoch vzoriek v roku 2019
- Tabuľka 12. Informácie o kontrolách – zistenia v roku 2019
- Tabuľka 13. Evidencia dovozu produktov z EPV v roku 2019

Certifikácia:

- Tabuľka 14. Zoznam vydaných certifikátov
- Tabuľka 15. Prerušenie certifikačného konania
- Tabuľka 16. Odmietnutie certifikačného konania
- Tabuľka 17. Zastavenie certifikačného konania
- Tabuľka 18. Odobraté certifikáty
- Tabuľka 19. NAQS certifikáty

Prílohy správy boli na ÚKSÚP zaslané v elektronickej forme e-mailom dňa 07.02.2019